

Baggrund

Clostridioides (tidligere Clostridium) difficile (C. diff.), er en sporedannende tarmbakterie, som kan være smitsom hvis borgeren har diaré. Den kan overleve i månedsvis i miljøet efter en borger har haft diaré forårsaget af C. diff. Bakterien er en almindeligt forekommende tarmbakterie, men nogle stammer producerer toksiner, som især ved antibiotikabehandling (og dermed svækkelse af borgerens normale tarmflora) kan give infektion i form af diaré af forskellig sværhedsgrad og tarmbetændelse hos især ældre og kronisk syge borgere. Sporerne kan derefter spredes via personalet eller borgeren efter kontakt med de forurenede omgivelser.

Hypervirulente typer C. diff. har en øget toksinproduktion - særligt C. diff. 027 er ofte skyld i langstrakte udbrud med høj sygelighed og dødelighed. I det Sygehus Lillebælt skelner mellem C. diff. 027 eller andre typer i forhold til de supplerende hygiejniske forholdsregler, gør vi det samme her i kommunen, udfra kriterierne beskrevet nedenfor.

Formål

At hindre smittespredning til medarbejdere og andre borgere, ved at personalet efterlever de korrekte hygiejniske forholdsregler, og ved at hjælpe smittede borgere med at hindre smittespredning.

Identifikation af C. diff.

Hvis borgeren af uforklarlig årsag har et eller flere af følgende symptomer bør der efter aftale med egen læge sendes afføringsprøver til undersøgelse.

- Uforklarlig diaré
- Voldsom diaré
- Længerevarende diaré
- Blodig diaré
- Diaré i forbindelse med langvarig antibiotikabehandling

En fæcesprøve vil afgøre om der er tale om C. diff. Og hvilken type der er tale om. Borgere der tidligere har haft C. diff. og får diaré på ny, bør ligeledes få lavet en ny fæces prøve.

Clostridioides difficile (C. diff.)

Krav til personalet

De generelle infektionshygiejniske forholdsregler skal altid efterleves – uniformsetiketten, håndhygiejne, brug af værnemidler, aftørring af kontaktpunkter mm.

Supplerende infektionshygiejniske forholdsregler

Da C. diff. ikke slås ned af alkohol, gør særlige forhold sig gældende for håndhygiejne. Al håndhygiejne, når der har været kontakt med den smittede borger, udstyr/inventar i hjemmet, og inden borgerens hjem forlades, indebærer derfor håndvask efterfulgt af hånddesinfektion. Smittede borgere informeres om vigtigheden af god håndhygiejne, vejledes i (og hjælpes eventuelt med) korrekt håndvask, særligt efter toiletbesøg, før boligen forlades og før alle måltider. Pårørende informeres ligeledes om god håndhygiejne.

Borgerbunden rektal termometer skal efter brug desinficeres med klor 1000ppm (rengøres forinden hvis det er synligt forurennet).

Hygiejnesygeplejersken i kommunen kontaktes, hvis man har en borger der er mistænkt for eller har fået påvist C. diff. Uanset typen.

Smitteskema aktiveres og skal være aktivt så længe borger kan smitte. Under generelle oplysninger (helbredsoplysninger) noteres at borgeren har C. diff. og evt. typen hvis den er kendt.

Udskrivelse fra sygehuset med C.diff.

Udskrivende afdeling spørges indtil om der er tale om C. diff. type 027. Kan de ikke svare på dette, kontaktes hygiejnesygeplejersken som undersøger nærmere via. mikrobiologisk afdeling.

Hos hvilke borgere og hvornår anvendes overtrækskittel

Anvendes ved:

- borgere der har fået konstateret type 027
- alle borgere med C.diff der er fæcesinkontinente og fx ikke kan nå på toiletet
- alle borgere med C.diff der ikke kan kooperere og instrueres i at udføre håndhygiejne på de rigtige tidspunkter
- ved udbrud på plejehjem og aflastning (to eller flere smittede borgere).

Clostridioides difficile (C. diff.)

Overtrækskittelen anvendes ved ovenstående borgere ved direkte kontakt med borgeren, rengøring eller ved kontakt med udstyr/inventar der kan være forurenet.

Handsker anvendes (udover almindeligt brug) ved samme borgerkategori som overtrækskittelen, når man er i hjemmet og har kontakt med borgeren eller udstyr/inventar og når man gør rent og når man anvender klor. Handsker skiftes som vanligt med håndhygiejne inde hos borgeren (generel infektionshygiejne skal altid efterleves).

Kirurgisk mundbind kan anvendes ved risiko for stænk eller sprøjt eksempelvis ved rengøring af synligt forurenet badeværelse.

Værnemidler lægges i lukket kasse i hjemmet, eller på overdækket rullebord på fællesgangen på plejehjem/aflastning. Afkrydsningsskema med værnemidler udfyldes og vedlægges værnemidlerne.

Rengøring og desinfektion af overflader og inventar (gælder så længe borger har diaré)

- Daglig rengøring med vand/sæbe af hjælpemidler/inventar (eks. rollator, toilet/håndvask, bækkenstol, sengebord, sengeheste mm) og kontaktpunkter i soveværelse samt toilet og bad. Ved synlig forurening med afføring desinficeres med klorklude efter overfladen er rengjort. OBS at klor ikke må anvendes på borgerens møbler eller ejendele, der kan blive misfarves af det.
- Vaskefad til nedre toilette aftørres altid med klorklud efter rengøring med vand/sæbe.

Ved brug af Wet Wipe klorklude følges instruksen på pakken nøje, dvs. at man først kan bruge kludene efter man har aktiveret kloden med et slag ovenpå pakken og afventer at kloden er fordelt i kludene. Kludene må IKKE flyttes fra en borgers lejlighed til en anden. Virkningstid for klor er ca. 10 min på overfladerne, hvilket betyder at overfladen vil være fugtig af kloden i den tid.

Affald puttes i pose på normal vis (inklusive brugte klude), og posen lukkes inden den bringes ud fra hjemmet

Der anvendes samme værnemidler ved rengøring som der anvendes i plejen af pågældende borger.

Særligt for plejehjem og aflastning

Ved ophold i fællesrum skal borgeren være iført rent tøj, udføre håndvask og hånddesinfektion inden egen bolig forlades, og kørestol eller rollator skal fremstå synlig ren (rengøres dagligt).

Den daglige aftørring af kontaktpunkter, hjælpemidler mm. hos borger, efterfølges altid af aftørring med klorklude.

Clostridioides difficile (C. diff.)

Bestik og service bæres til fælleskøkken og puttes direkte i opvaskemaskinen, eller afvaskes som vanligt i eget hjem.

Ved udbrud på plejehjem (to eller flere smittede), aftørres daglig med vand og sæbe og efterfølgende desinfektion med klorklude, på kontaktpunkter i fællesrum.

Borgere med C. diff. tildeles eneværelse på aflastningen så længe de har diaré, eller kan fortsat bo sammen med samlever.

Vask af tøj

- Sengetøj vaskes ved synlig forurening og ellers en-to gange om ugen, (vigtigt at vaskeriet er informeret, hvis de står for afhentning og vask af tøj hos den pågældende) og at tøjet er i en lukket pose inden det afhentes. Håndklæder og undertøj vaskes dagligt.
- Undertøj, håndklæder og sengetøj vaskes ved min 80 grader C, hvis det er muligt uden at ødelægge tøjet, og det resterende tøj vaskes ved så høje temperaturer som muligt. Tøjet må ikke vaskes med andre borgeres tøj, og ved fælles brug af vaskemaskiner afsluttes med tøj der vaskes ved min. 80 grader C, og ellers skal vaskemaskinen kører en tom kogevaske efterfølgende.

Ophør af de supplerende hygiejniske retningslinjer

Smitteperioden er mens borger har diaré og op til 48 timer efter diaré er ophørt. Derfor ophører de supplerende hygiejniske retningslinjer, når borgeren har haft fast formet afføring i 48 timer (eller som den normalt er). Hvis borgeren på et senere tidspunkt får diaré igen, træder de supplerende hygiejniske forholdsregler igen i kraft.

Der udføres slutrengøring (med brug af samme værnemidler som er anvendt i plejen) efter de 48 timer, inden man går tilbage til almindelig rengøring. Dette gælder alle borgere, som i forvejen er visiteret til rengøring, eller som man vurderer ikke har mulighed for selv at rengøre. Slutrengøring indebærer støvsugning, vask af gulve samt rengøring af kontaktpunkter, bækkenstol, rollator, kørestol, inventar på badeværelset, sengebord og seng/madras. Er der tale om C. diff. 027 aftørres kontaktpunkter omkring seng, bækkenstol, toilet og bad efterfølgende med klorklude.

Derudover skiftes sengetøjet.

Smitteskema inaktiveres, og man sikrer sig at diagnosen står under generelle oplysninger (helbredsoplysninger).

Hygiejne i hjemmeplejen og på plejehjem

Udarbejdet af
Hygiejnesygeplejerske
Birgitte Sachmann
Godkendt af
Anette Bach Mogensen
Version 6.0

Clostridioides difficile (C. diff.)

Gældende fra april 2024
Rev seneste april 2027

Reference

Nationale Infektionshygiejniske retningslinjer, Om Supplerende forholdsregler ved infektioner og bæretilstand i sundhedssektoren, CEI, 5.1 udgave 2019

<https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-supplerende.pdf?la=da>

SLB (tværgående dokumenter) – Clostridioides difficile infektion. SLB version 5.1, dokumentid 133255, godkendt 09.02.2024

Nationale Infektionshygiejniske retningslinjer, Om Håndhygiejne, CEI 2.1 udgave 2021

<https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne>